

TALE OF THE LOST SLIPPERS (9.17-21)

1 [17] Nosti quendam Barbarum nostrae civitatis decurionem, quam Scorpionem piae
2 morum acritudine vulgus appellat. Hic uxorem generosam et eximia formositate
3 praeditam mira custodela munitam domi sua quam cautissime cohibebat.

4 Barbarus iste cum necessariam profectionem pararet pudicitiamque caraे coniugis
5 conservare summa diligentia cuperet, servulum suum Myrmecem fidelitate
6 praecipua cognitum secreto commonet suaequē dominae custodelam omnem
7 permittit, carcerem et perpetua vincula, mortem denique illam lentam de fame
8 comminatur, si quisquam hominum vel in transitu digito tenus eam contigisset,
9 idque deierans etiam confirmat per omnia divina numina. Ergo igitur summo
10 pavore perculsum Myrmecem acerrimum relinquens uxori secutorem, securam
11 dirigit profectionem.

12 Tunc obstinato animo vehementer anxius Myrmex nec usquam dominam suam
13 progredi sinebat et lanificio domestico districtam inseparabilis asidebat ac tantum
14 necessario vespertini lavacri progressu adfixus atque conglutinatus, extremas manu
15 prendens lacinias, mira sagacitate commissae provinciae fidem tuebatur.

16 [18] Sed ardentem Philesitheri vigilantiam matronae nobilis pulchritudo latere non
17 potuit. Atque hac ipsa potissimum famosa castitate et insignis tutelae nimietate
18 instinctus atque inflammatus, quidvis facere, quidvis pati paratus, ad expugnandam
19 tenacem domus disciplinam totis accingitur viribus. Certusque fragilitatis humanae
20 fidei, et quod pecuniae cunctae sint difficultates perviae auroque soleant
21 adamantineae etiam perfringi fores, opportune nanctus Myrmecis solitatem, ei
22 amorem suum aperit et supplex eum medellam cruciatui deprecatur: nam sibi
23 statutam decretamque mortem proximare, ni maturius cupito potiatur; nec eum
24 tamen quicquam in re facili formidare debere, quippe cum vespera solus fide
25 tenebrarum contectus atque absconditus introrepere et intra momentum temporis
26 remeare posset.

27 His et huiusce modi suadelis validum addebat cuneum, qui rigentem prorsus servi
28 tenacitatem violenter diffinderet; porrecta enim manu sua demonstrat ei novitate

29 nimia candescentes solidos aureos, quorum viginti quidem puellae destinasset, ipsi
30 vero decem libenter offerret.

31 [19] Exhorruit Myrmex inauditum facinus et occlusis auribus effugit protinus. Nec
32 auri tamen splendor flammeus oculos ipsius exire potuit, sed quam procul semotus
33 et domum celeri gradu pervectus, videbat tamen decora illa monetae lumina et
34 opulentam praedam iam tenebat animo; miroque mentis salo et cogitationum
35 dissensione misellus in diversas sententias carpebatur ac distrahebatur: illic fides, hic
36 lucrum, illic cruciatus, hic voluptas. Ad postremum tamen formidinem mortis vicit
37 aurum.

38 Nec saltem spatio cupido formonsae pecuniae leniebatur, sed nocturnas etiam curas
39 invaserat pestilens avaritia, ut quamvis erilis eum comminatio domi cohiberet,
40 aurum tamen foras evocaret. Tunc, devorato pudore et dimota cunctatione, sic ad
41 aures dominae mandatum perfert. Nec a genuina levitate descivit mulier, sed
42 exsecrando metallo pudicitiam suam protinus auctorata est.

43 Ita gaudio perfusus advolat ad sua fidei praecipitium Myrmex, non modo capere
44 verum saltem contigere quam exitio suo viderat pecuniam cupiens, et magnis suis
45 laboribus perfectum desiderium Philesithero laetitia percitus nuntiat statimque
46 destinatum praemium reposcit. Et tenet nummos aureos manus Myrmecis, quae nec
47 aereos norat.

48 [20] Iamque nocte promota solum perducit ad domum probeque capite coniectum
49 amatorem strenuum infert adusque dominae cubiculum. Commodum novis
50 amplexibus Amori rudi litabant, commodum prima stipendia Veneri militabant
51 nudi milites: et contra omnium opinionem captata noctis opportunitate improvisus
52 maritus adsistit sua domus ianuam. Iam pulsat, iam clamat, iam saxo fores verberat
53 et ipsa tarditate magis magisque suspectus dira comminatur Myrmeci supplicia. At
54 ille repentino malo perturbatus et misera trepidatione ad inopiam consilii deductus,
55 quod solum poterat, nocturnas tenebras sibi causabatur obsistere quin clavem
56 curiose absconditam reperiret. Interdum Philesitherus cognito strepitu raptim
57 tunicam innectus sed plane prae turbatione pedibus intectis procurrit cubiculo. Tunc
58 Myrmex tandem clave pessulis subiecta repandit fores et recepit etiam tunc fidem

59 deum boantem dominum eoque propere cubiculum petente clandestino transcursu
60 dimitit Philesitherum. Quo iam pro limine liberato securus sui clausa domo rursum
61 se reddidit quieti.

62 [21] Sed dum prima luce Barbarus procedit cubiculo, videt sub lectulo soleas
63 incognitas, quibus inductus Philesitherus inrepserat, suspectisque a re nata quae
64 gesta sunt, non uxori non ulli familiarum cordolio patefacto, sublatis iis et in sinum
65 furtim absconditis, iusso tantum Myrmece per conservos vincto forum versus
66 adtrahi, tacitos secum mugitus iterans rapidum dirigit gressum, certus solearum
67 indicio vestigium adulteri posse se perfacile indipisci.

68 Sed ecce per plateam dum Barbarus vultu turgido subductisque superciliis incedit
69 iratus ac pone eum Myrmex vinculis obrutus, non quidem coram noxae prehensus,
70 conscientia tamen pessima permixtus lacrimis uberibus ac postremis
71 lamentationibus inefficacem commovet miserationem, opportune Philesitherus
72 occurrens, quanquam diverso quodam negotio destinatus, repentina tamen facie
73 permotus, non enim deterritus, recolens festinationis suae delictum et cetera
74 consequenter suspicatus sagaciter extemplo sumpta familiari constantia, dimotis
75 servulis invadit cum summo clamore Myrmecem pugnisque malas eius clementer
76 obtundens: "At te," inquit "nequissimum et perjurum caput, dominus iste tuus et
77 cuncta caeli numina, quae deierando temere devocasti, pessimum pessime perduint,
78 qui de balneis soleas hesterna die mihi furatus es: dignus hercules, dignus, qui et ista
79 vincula conteras et insuper carceris etiam tenebras perferas."

80 Hac opportuna fallacia vigorati iuvenis inductus immo sublatus et ad credulitatem
81 delapsus Barbarus, postliminio domum regressus, vocato Myrmece, soleas illas
82 offerens et ignovit ex animo et, uti domino redderet, cui surripuerat, suasit.